

Mao Zedong

Om de tio viktiga förhållandena

25 april 1956

Källa: *Valda verk* band 5, sv. uppl. 1981 (s 270-292)

Översättning: Nils G och Marika Holmberg

Introduktion

Förliggande text är den officiella versionen av ett viktigt tal som Mao höll vid ett utvidgat möte med politbyrån inom Kinas kommunistiska partis Centralkommitté.* De flesta texterna i de officiella utgåvorna av Maos verk är bearbetade/redigerade, dvs. kan avsevärt skilja sig från originalet och det gäller även detta tal.

Under kulturrevolutionen publicerades ett stort antal Mao-texter av olika rödgardistiska fraktioner. Eftersom det finns vissa skillnader mellan olika utgåvor av dessa texter, så vet vi att även dessa texter har genomgått ändringar, men samtidigt tyder mycket på att de för det mesta överensstämmer bättre med originalen än de officiella versionerna (många indicier och andra uppgifter styrker detta).

När det gäller just den aktuella texten, så finns förutom den officiella versionen, även en rödgardistversion. Denna finns med i en bok med maotexter, sammanställda av kinakännaren Stuart Schram. Boken gavs ut 1974 (på engelska), men översattes även till svenska: [Mao Tse-tung, Politiska skrifter: Tal och brev 1956-71](#) (finns på marxistarkivet)

Rödgardistversionen av talet, som på svenska har rubriken ”Om de tio stora sambanden” (text nr 1 i Schram-samlingen), utgör egentligen – det vet vi nu – en förkortad version av ett tal i samma ämne som Mao höll 2 maj 1956 inför Högsta statskonferensen, som inte är ett partiorgan, vilket förklarar att den Stalin-kritik som förekommer i texten nedan (punkterna 8-10) är frånvarande i rödgardistversionen, som överhuvudtaget inte nämner Stalin. Den av rödgardisterna publicerade versionen cirkulerade i kommunistpartiet i slutet av 1965 och därigenom blev den tillgänglig för rödgardister.

Den officiella versionen, som följer nedan, är i själva verket baserad på båda talen (från 25 april och 2 maj), dvs man samredigerade de två talen till ett enda.**

Den ursprungliga, oredigerade versionen av april-talet finns (mig veterligen) inte tillgänglig.

Nedan har stavningen av de flesta kinesiska namnen ändrats från originalets Wade Giles- till det moderna pinyin-systemet.

Martin F (aug 2013)

[Tal vid ett utvidgat möte med politbyrån inom Kinas kommunistiska partis Centralkommitté. Kamrat Mao Zedong tog hänsyn till de lärdomar som dragits av Sovjetunionens erfarenheter då han summerade Kinas erfarenheter, behandlade tio viktiga förhållanden i den socialistiska revolutionen och det socialistiska uppbygget och skildrade de idéer som låg till grund för den allmänna linjen att bygga socialismen med större, snabbare, bättre och mer ekonomiska resultat, en linje som passar förhållandena i vårt land.]

* S Schram kommenterar på flera ställen talet i inledningen till den nedan nämnda Mao-samlingen (se s. 4-10).

** Dessa uppgifter härrör från officiella kinesiska källor. Om detta, se Stuart Schram, *The Thought of Mao Tse-tung*, Cambridge University Press 1989, s. 104 (not).

De senaste månaderna har Centralkommitténs politiska byrå lyssnat till rapporter om trettiofyra industri-, jordbruks-, transport-, handels-, finans- och andra avdelningars arbete under de centrala myndigheterna och har av dessa rapporter identifierat ett antal problem rörande socialistiskt uppbygge och socialistisk omvandling. Allt som allt kan dessa dras ihop till tio problem, eller tio viktiga förhållanden.

Det är för att koncentrera uppmärksamheten på en grundläggande politik, som dessa tio problem dras fram, den grundläggande politiken att mobilisera alla positiva faktorer, inre och yttre, för att tjäna socialismens sak. I det förgångna följde vi denna politik att mobilisera alla positiva faktorer för att sätta stopp för imperialismens herravälde, feodalismen och byråkratkapitalismen och vinna seger för folkets demokratiska revolution. Vi följer nu samma politik för att fortsätta den socialistiska revolutionen och bygga ett socialistiskt land. Inte desto mindre finns det några problem i vårt arbete, som behöver diskuteras. Särskilt värt uppmärksamhet är det faktum, att i Sovjetunionen har nyligen vissa brister och misstag, som uppträdde då de byggde socialismen, kommit i dagen. Vill ni följa de avvikelser de har gjort? Det var genom att dra lärdom av deras erfarenhet som vi förmådde undvika vissa avvikelser i det förgångna, och det finns så mycket mer anledning för oss att göra det nu.

Vilka är de inre och yttre positiva faktorerna? Inom landet är arbetarna och bönderna den grundläggande kraften. Mellankrafterna är krafter som kan vinnas över. De reaktionära krafterna är en negativ faktor, men trots det bör vi göra vårt arbete väl och vända denna negativa faktor så långt som möjligt till en positiv. Internationellt måste vi ena alla krafter som vi kan enas med. De krafter som inte är neutrala kan neutraliseras genom våra ansträngningar och även de reaktionära krafterna kan splittras och utnyttjas. Kort sagt, vi bör mobilisera alla krafter, antingen direkt eller indirekt, och sträva efter att bygga Kina till ett kraftfullt socialistiskt land.

Jag ska nu diskutera de tio problemen.

1. Förhållandet mellan tung industri å ena sidan och lätt industri och jordbruk å den andra

Tonvikten i vårt lands uppbygge ligger på tung industri. Tillverkningen av produktionsmedel måste ges prioritet, den saken är beslutad. Men därav följer definitivt inte att produktionen av sådant som krävs för människors försörjning, särskilt spannmål, kan åsidosättas. Utan tillräckligt med mat och andra dagliga nödvändigheter skulle det vara omöjligt att dra försorg om arbetarna till att börja med, och vad vore det då för mening med att tala om att utveckla tung industri? Därför måste förhållandet mellan tung industri å ena sidan och lätt industri och jordbruk å den andra behandlas riktigt.

Då vi handskats med detta förhållande har vi inte gjort principiella fel. Vi har lyckats bättre än Sovjetunionen och ett antal östeuropeiska länder. Sovjetunionens långvariga misslyckande med att nå upp till den högsta nivån i spannmålsproduktionen från tiden före Oktoberrevolutionen, de allvarliga problem som uppstått ur den skriande bristen på jämvikt mellan utvecklingen av tung industri och lätt industri i några östeuropeiska länder – sådana problem existerar inte i vårt land. Deras ensidiga betoning av tung industri, som leder till försummelse av jordbruk och lätt industri, resulterar i varubrist på marknaden och instabil valuta. Vi däremot lägger större vikt vid jordbruk och lätt industri. Vi har hela tiden uppmärksammat och utvecklat jordbruket och har i betydande utsträckning försäkrat oss om tillgång på spannmål och råvaror som är nödvändiga för industrins utveckling. Vi har tämligen god tillgång på dagliga nödvändighetsvaror och våra priser och vår valuta är stabila.

Det problem vi nu står inför är att fortsätta att riktigt anpassa förhållandet mellan investering i tung industri å ena sidan och jordbruk och lätt industri å den andra för att få till stånd en större

utveckling av den senare. Betyder detta att tung industri inte längre kommer i första rummet? Nej. Det gör den ännu, den kräver fortfarande att vi lägger tyngdpunkten på den i våra investeringar. Men proportionen för jordbruk och lätt industri måste ökas något.

Vad kommer resultatet att bli av denna ökning? För det första kommer folkets dagliga behov att tillfredsställas bättre, för det andra kommer kapitalackumuleringen att påskyndas så att vi kan utveckla tung industri med större och bättre resultat. Tung industri kan också ackumulera kapital, men under våra nuvarande ekonomiska villkor kan lätt industri och jordbruk ackumulera mer och snabbare.

Här uppstår frågan: Är er vilja att utveckla tung industri verklig eller låtsad, stark eller svag? Om er önskan är låtsad eller svag, kommer ni att slå mot jordbruk och lätt industri och investera mindre i dem. Om er önskan är verklig eller stark, då kommer ni att fästa vikt vid jordbruk och lätt industri så att det kommer att finnas mer säd och mer råmaterial för lätt industri och en större ackumulering av kapital. Och det kommer att finnas mer medel i framtiden för att investera i tung industri.

Det finns nu två sätt att närma sig vår utveckling av tung industri: Ett är att utveckla jordbruk och lätt industri mindre, och det andra är att utveckla dem mer. I det långa loppet kommer det första sättet att leda till en mindre och långsammare utveckling av tung industri, eller åtminstone kommer det att ställa den på en mindre solid grundval, och då ett bokslut görs över det hela om några årtionden, kommer det att visa sig att det inte lönat sig. Det andra sättet kommer att leda till större och snabbare utveckling av tung industri, och eftersom det säkrar folkets försörjning, kommer det att lägga en stabilare grundval för den tunga industrins utveckling.

2. Förhållandet mellan industri i kustregionerna och industri i inlandet

I det förgångna var vår industri koncentrerad till kustregionerna. Med kustregionerna menar vi Liaoning, Hebei, Peking [Beijing], Tianjin, Östra Henan, Shandong, Anhui, Jiangsu, Shanghai, Jiangsu, Fujian, Guangdong och Guangxi. Omkring 70 procent av hela vår industri, både lätt och tung, finns i kustregionerna, och endast 30 procent i inlandet. Denna orimliga situation är en produkt av historien. Industriområdet längs kusten måste utnyttjas fullt ut, men för att få en jämnare spridning av industrin under dess utveckling, måste vi sträva efter att befrämja industri i inlandet. Vi har inte gjort några större fel rörande förhållandet mellan de två. De senaste åren har vi emellertid undervärderat kustindustrin något och har inte ägnat tillräcklig uppmärksamhet åt dess utveckling. Detta måste ändras.

För inte så länge sedan pågick ännu strider i Korea och den internationella situationen var mycket spänd; detta kunde inte undgå att påverka vår inställning till kustindustrin. Nu tycks det osannolikt att det blir ett nytt aggressionskrig mot Kina eller ett nytt världskrig inom en nära framtid, och det kommer troligen att bli en period av fred under ett årtionde eller mer. Det skulle därför vara fel om vi fortfarande underlät att fullt ut utnyttja maskinkapaciteten och de tekniska resurserna i kustindustrin. Om vi endast har fem år, för att inte säga tio, borde vi ändå arbeta hårt för att utveckla industrier i kustregionerna under fyra år och evakuera dem då kriget bryter ut under det femte. Enligt tillgänglig information fortgår bygget av en anläggning inom lätt industri och dess ackumulering av kapital i allmänhet mycket snabbt. Efter det att hela fabriken börjat producera kan den på fyra år tjäna tillräckligt för att bygga tre nya fabriker, eller två, eller en eller åtminstone en halv, förutom att ersätta sina kapitalkostnader. Varför skulle vi inte göra sådana givande saker? Att tro att atombomben redan hänger över huvudet och kommer att falla på oss inom några sekunder är en beräkning skild från verkligheten och det skulle vara fel att inta en negativ hållning gentemot kustindustrin på den grunden.

Därav följer inte att alla nya fabriker ska byggas i kustregionerna. Utan tvivel bör större delen av den nya industrin förläggas i inlandet, så att industrin gradvis fördelas jämnt; detta kommer dessutom att bidra till våra förberedelser mot krig. Men ett antal nya fabriker och gruvor, även några stora sådana, kan också byggas i kustregionerna. Vad gäller expansionen och ombyggnaden av den lätta och tunga industrin som redan finns i kustregionerna, har vi utfört en hel del arbete tidigare och kommer att göra mycket mer i framtiden.

Att dra god nytta av och utveckla kapaciteten hos de gamla industrierna i kustregionerna kommer att sätta oss i en starkare position för att befrämja och stödja industrin i inlandet. Att inta en negativ attityd skulle vara att hindra den senares snabba växande. Därför är det likaledes en fråga om önskan att utveckla industrin i inlandet är verklig eller inte. Om den är verklig och inte låtsad, måste vi mer aktivt utnyttja och befrämja industri, särskilt lätt industri, i kustområdena.

3. Förhållandet mellan ekonomiskt uppbygge och försvarsuppbygge

Nationellt försvar är oundgängligt. Vår försvarsförmåga har nu uppnått en viss nivå. Våra väpnade styrkor har, som ett resultat av kriget för att motstå Förenta staternas aggression och hjälpa Korea och av åtskilliga års utbildning och konsolidering, blivit kraftigare och är nu starkare än den sovjetiska Röda armén var före andra världskriget. Också beväpningen har förbättrats. Vår försvarsindustri håller på att byggas ut. Aldrig sedan Ban Gu skilde himmel och jord har vi kunnat tillverka flygplan och bilar, men nu börjar vi tillverka dem.

Vi har ännu inte atombomben. Men vi hade inte heller flygplan och artilleri i det förgångna. Vi besegrade de japanska imperialisterna och Chiang Kai-shek med hirs plus gevär. Vi är starkare än förut och kommer att bli ännu starkare i framtiden. Vi kommer inte bara att ha mer flygplan och artilleri utan vi kommer också att ha atombomber. Om vi inte ska toppridas i dagens värld, kan vi inte klara oss utan bomben. Vad ska då göras åt saken? Ett säkert sätt är att skära ner militära utgifter och förvaltningsutgifter till lämplig omfattning och öka utgifterna för det ekonomiska uppbygget. Bara genom en snabbare tillväxt i det ekonomiska uppbygget kan vi göra ytterligare framsteg i försvarsuppbygget.

Redan vid vårt partis sjunde Centralkommittés tredje plenarsession 1950 väckte vi frågan om att strömlinjeforma statsapparaten och skära ner militära utgifter och förvaltningsutgifter och ansåg denna åtgärd vara en av de tre förutsättningarna för att uppnå en grundläggande vändning till det bättre i vårt finansiella och ekonomiska läge. Under den första femårsplanen uppgick militära och förvaltningsutgifter till 30 procent av de totala utgifterna i statsbudgeten. Denna andel är alldeles för hög. Under den andra femårsplanen måste vi skära ner den till 20 procent så att mer medel kan frigöras för att bygga fler fabriker och producera fler maskiner. Efter en tid kommer vi inte bara att ha gott om flygplan och artilleri utan troligen också att ha våra egna atombomber.

Här inställer sig åter frågan: Är er önskan om atombomben verklig och mycket intensiv? Eller är den bara ljum och inte särskilt intensiv? Om er önskan är verklig och mycket intensiv, kommer ni att skära ner andelen militära utgifter och förvaltningsutgifter och använda mer på det ekonomiska uppbygget. Om er önskan inte är verklig och inte särskilt intensiv kommer ni att fortsätta i de gamla hjulspåren. Detta är en fråga om strategiska principer, och jag hoppas att militärkommissionen kommer att diskutera den.

Skulle det vara i sin ordning att nu demobilisera alla våra trupper? Nej, det skulle det inte. För fiender finns fortfarande och de topp rider och omringar oss. Vi måste stärka vårt nationella försvar, och i detta syfte måste vi först och främst stärka vårt arbete för det ekonomiska uppbygget.

4. Förhållandet mellan staten, produktionsenheterna och producenterna

Förhållandet mellan staten å ena sidan och fabriker och jordbrukskooperativ å den andra, och förhållandet mellan fabriker och jordbrukskooperativ å ena sidan och producenterna å den andra bör båda skötas väl. I detta syfte bör vi tänka inte bara på den ena sidan, utan vi måste tänka på alla tre: staten, kollektivet och individen, eller, som vi brukade säga, ”Tänka på både armén och folket”, och ”Tänka på både de offentliga och de privata intressena”. Med tanke på Sovjetunionens erfarenhet såväl som på vår egen, måste vi se till att detta problem från och med nu löses mycket bättre.

Ta till exempel arbetarna. Allteftersom deras arbetsproduktivitet ökar, bör det ske en gradvis förbättring i deras arbetsförhållanden och gemensamma välfärd. Vi har alltid förespråkat ett enkelt levnadssätt och hårt arbete och varit emot att folk sätter personliga materiella förmåner över allting annat. Samtidigt har vi alltid förespråkat omsorg om massornas levnadsförhållanden och varit emot byråkrati, som är kallsinnig för deras välfärd. I och med att vår folkhushållning som helhet växer, bör lönerna justeras på lämpligt sätt. Vi har nyligen beslutat att öka lönerna i viss omfattning, huvudsakligen lönerna på de lägre nivåerna, arbetarnas löner, i syfte att minska lönegapet mellan dem och de högre nivåerna. Allmänt talat är våra löner inte höga, men i jämförelse med det förflutna har våra arbetares liv undergått en väldig förbättring därför, bland annat, att fler människor har arbete och priserna förblir låga och fasta. Under proletariats regim har våra arbetare osvikligen visat hög politisk medvetenhet och entusiasm för arbete. När Centralkommittén i slutet på fjolåret uppmanade till en kamp emot högerkonservatismen, gav massan av arbetare ett varmt gensvar och, vilket är ovanligt, överskred planen för årets första kvartal genom att i tre månader arbeta av all sin kraft. Vi måste sträva att uppmuntra denna iver att arbeta hårt och samtidigt måste vi ägna ännu större uppmärksamhet åt att lösa de trängande problemen i arbetarnas arbete och dagliga liv.

Här vill jag gärna ta upp frågan om fabriker och självständighet under enhetlig ledning. Det är, befarar jag, inte rätt att lägga allt i händerna på de centrala myndigheterna eller på myndigheterna i provinserna och i storstäderna utan att lämna fabriker någon egen makt, något utrymme för självständigt handlande, några fördelar.

Vi har inte mycken erfarenhet av hur makt och inkomster på rätt sätt bör delas mellan de centrala myndigheterna, provins- och storstadsmyndigheterna och fabriker, och vi bör studera ämnet. I princip bildar centralisering och självständighet en motsatsernas enhet, vilket innebär att det måste finnas både centralisering och självständighet. Tex vi håller nu ett möte, vilket är centralisering; efter mötet kommer några av oss att ta en promenad, några kommer att läsa böcker, andra kommer att äta, vilket allt är självständighet. Om vi inte avbryter mötet och ger envar ett visst mått av självständighet utan låter mötet fortsätta och fortsätta, skulle inte det betyda döden för oss alla? Detta är sant då det gäller individer, och det är inte mindre sant då det gäller fabriker och andra produktionsenheter. Varje produktionsenhet måste åtnjuta självständighet i växelspel med centralisering om den ska kunna utveckla sig kraftfullare.

Nu om bönderna. Våra förhållanden till bönderna har alltid varit goda, men vi begick ett misstag i frågan om spannmålen. År 1954 förorsakade översvämningar en nedgång i produktionen i vissa delar av vårt land och likväl ökade vi inköpen av spannmål med över 7000 miljoner cattles.

En minskning i produktionen och en ökning av inköpen – detta gjorde spannmålen till samtalsämnet på nästan allas läppar på många orter förra våren, och i nästan vartenda hushåll talades det om statens monopol för marknadsföring av spannmål. Bönderna var sura och massor av klagomål framfördes både inom och utom partiet. Ehuru ganska många människor medvetet överdrev och utnyttjade tillfället att angripa oss, kan det inte sägas att vi inte hade

några brister. Otillräckliga undersökningar och oförmåga att sammanfatta läget resulterade i att 7000 miljoner cattles mera inköptes.

Det var en brist. Sedan vi upptäckte den, minskade vi 1955 inköpen med 7000 miljoner cattles och införde ett system med fasta kvoter för produktion, inköp och marknadsföring¹ av spannmål och, vad mera är, skörden var god. Med en minskning av uppköpen och en ökning i produktionen hade bönderna ytterligare över 20000 miljoner cattles spannmål i sina händer. Detta gjorde att även de bönder som tidigare hade klagat, sa, ”Det kommunistiska partiet är verkligen bra”. Denna läxa måste hela partiet hålla i minnet.

Sovjetunionen har vidtagit åtgärder som pressar bönderna mycket hårt. Den tar ifrån bönderna för mycket och till för låga priser, genom sitt system med s.k. obligatoriska försäljningar² och andra åtgärder. Denna metod för att ackumulera kapital har kraftigt kylt ned böndernas entusiasm för produktion. Ni vill att hönan ska lägga flera ägg och ändå utfodrar ni henne inte, ni vill att hästen ska springa fort, och ändå låter ni den inte beta. Vad slags logik är detta!

Vår politik mot bönderna skiljer sig från Sovjetunionens och tar både statens och böndernas intressen med i beräkningen. Vår jordbruksskatt har alltid varit relativt låg. Vid utbytet av industri- och jordbruksprodukter följer vi en politik, som går ut på att föra prissaxens skänklar närmare varandra, en politik för utbyte av lika eller i stort sett lika värden. Staten köper jordbruksprodukter till standardpriser och bönderna lider ingen förlust, och vad mera är, våra inköpspriser höjs steg för steg. Då vi förser bönderna med fabriksvaror följer vi en politik, som går ut på att sälja stora mängder med liten vinst och på att stabilisera eller på lämpligt sätt minska priserna på dessa. Då vi levererar spannmål till bönderna i de områden där spannmålsbrist råder, subventionerar vi i allmänhet försäljningen i viss omfattning. Men ändå kommer misstag av ena eller andra slaget att inträffa, om vi inte är försiktiga. Med hänsyn till de allvarliga misstag, som Sovjetunionen gjort i denna fråga, måste vi visa större omsorg och behandla förhållandet mellan staten och bönderna väl.

Förhållandet mellan kooperativen och bönderna bör likaledes behandlas väl. Vilken proportion av ett kooperativs inkomster som ska gå till staten, kooperativet respektive bönderna och i vilken form detta ska ske, bör avgöras på ett passande sätt. Den summa som går till kooperativet används direkt för böndernas bästa. Produktionskostnaderna behöver ingen förklaring, förvaltningskostnader är också nödvändiga, ackumulationsfonden är till för utvidgad reproduktion och den allmänna välfärdsfonden är avsedd för böndernas bästa. Vi bör emellertid tillsammans med bönderna utarbeta en skälig fördelning mellan dessa poster. Vi måste noggrant spara på produktions- och förvaltningsutgifterna. Ackumulationsfonden och den allmänna välfärdsfonden måste också begränsas, och man bör inte vänta sig att alla goda ting ska utföras på ett enda år.

Vi måste, utom i de fall då extraordinära naturkatastrofer drabbar oss, och förutsatt att jordbruksproduktionen ökar, se till att 90 procent av kooperativens medlemmar får en viss ökning i sina inkomster och att det går jämnt ihop för de övriga 10 procenten varje år. Om de sistnämndas inkomster skulle sjunka, måste vi finna vägar till att lösa problemet i god tid.

¹ Systemet med fastställda kvoter för produktion, inköp och försäljning av spannmål infördes våren 1955. De produktionskvoter som då fastställdes grundades på spannmålsavkastningen per *mu* under normala år, och under tre år skulle produktionsökningar inte medföra högre spannmålsförsäljning till staten. Den fastställda inköpskvoten åsyftar statens uppköp av en bestämd andel av överskottsspannmål från de bondehushåll som hade ett överskott. Den fastställda försäljningskvoten åsyftar kvoten för statens spannmålsleveranser till de hushåll som led brist på spannmål. Systemet infördes för att höja böndernas entusiasm för att öka produktionen.

² Det system med obligatorisk försäljning som framtvingades i Sovjetunionen från 1933 till 1957 var statens viktigaste åtgärd för inköp av jordbruksprodukter. Det innebar att kollektivjordbruk och enskilda bondehushåll tvingades att varje år sälja sina jordbruksprodukter till staten i de mängder och till de priser som staten fastställde.

Kort sagt, hänsyn måste tas till bägge sidorna, inte bara till den ena, vare sig de är staten och fabriken, staten och arbetaren, fabriken och arbetaren, staten och kooperativet, staten och bonden, eller kooperativet och bonden. Att ta hänsyn till endast en sida, vilken den än må vara, skadar socialismen och den proletära diktaturen. Detta är en stor fråga, som berör 600 miljoner människor, och den kräver upprepad skolning i hela partiet och hela nationen.

5. Förhållandet mellan de centrala myndigheterna och de lokala myndigheterna

Förhållandet mellan de centrala myndigheterna och de lokala myndigheterna utgör ytterligare en motsättning. För att lösa denna motsättning måste vår uppmärksamhet nu koncentreras på hur de lokala myndigheternas befogenheter i viss utsträckning kan utökas, hur de kan ges större självständighet och få göra mera, allt under förutsättning att de centrala myndigheternas enhetliga ledning ska stärkas. Detta kommer att vara till fördel för vår uppgift att bygga ett mäktigt socialistiskt land. Vårt territorium är så väldigt, vår befolkning är så stor och betingelserna är så komplicerade att det är mycket bättre att initiativet kommer från både de centrala och de lokala myndigheterna än från endast ett håll. Vi får inte följa Sovjetunionens exempel att koncentrera allt i händerna på de centrala myndigheterna, fjättra de lokala myndigheterna och neka dem rätten att handla självständigt.

De centrala myndigheterna önskar utveckla industrin och det gör de lokala myndigheterna också. Även industrier som står direkt under de centrala myndigheterna behöver hjälp av de lokala myndigheterna. Och det gäller i ännu högre grad jordbruket och handeln. Kort sagt, om vi ska främja det socialistiska uppbygget, måste vi få med och ge utrymme åt de lokala myndigheternas initiativ. Om vi ska stärka de centrala myndigheterna, måste vi vårda oss om de lokala intressena.

För närvarande sträcks tjuotals händer ut till de olika orterna och gör det svårt för dem. När väl ett ministerium har bildats, vill det få till stånd en revolution, sålunda utfärdar det order. Eftersom de olika ministerierna inte anser det riktigt att ge order till partikommittéerna och folkråden på provinsnivå, upprättar de direkt kontakt med berörda avdelningar och byråer i provinserna och municipen och ger dem order varje dag. Dessa order antas allesammans komma från de centrala myndigheterna, trots att varken partiets Centralkommitté eller regeringen vet någonting om dem, och de pressar de lokala myndigheterna hårt. Det skapas en sådan ström av statistikblanketter att de blir till ett gissel. Detta tillstånd måste ändras.

Vi bör uppmuntra en arbetsstil som innebär att de lokala myndigheterna rådfrågas om de ting som ska tas upp. I partiets Centralkommittés praktik ingår att rådfråga de lokala myndigheterna – den ger aldrig ut order i hast utan föregående rådplägning. Vi hoppas att de olika ministerierna och avdelningarna under de centrala myndigheterna ska ägna vederbörlig uppmärksamhet åt detta och först kommer att överlägga med de lokala myndigheterna om alla frågor som angår dem och inte utge några order utan grundlig rådplägning.

De centrala avdelningarna kan delas upp i två kategorier. De som tillhör den första kategorin utövar ledning ända ned till företagen, men deras förvaltningskontor och företag på de lokala orterna står även under de lokala myndigheternas översyn. De som befinner sig i den andra kategorin har till uppgift att fastställa vägledande principer och göra upp arbetsplaner medan de lokala myndigheterna tar ansvaret för att genomföra dessa.

För ett stort land som vårt och för ett stort parti som vårt är frågan om en riktig behandling av förhållandet mellan centrala och lokala myndigheter livsviktig.

Vissa kapitalistiska länder ägnar också stor uppmärksamhet åt detta. Ehuru deras samhällssystem i grunden skiljer sig från vårt är erfarenheterna av deras tillväxt likväl värda att studeras. Ta vår egen erfarenhet: systemet med större förvaltningsområden som infördes

under vår republiks tidiga dagar var en nödvändighet på den tiden, och ändå hade det brister som senare i viss omfattning utnyttjades av Gao Gangs och Yao Shushis partifientliga förbund. Det beslöts därefter att avskaffa de större förvaltningsområdena och lägga de olika provinserna direkt under de centrala myndigheterna. Det var ett riktigt beslut. Men resultatet blev ändå inte tillfredsställande när saken drevs så långt att de lokala förvaltningarna berövades sin nödvändiga självständighet. Enligt vår grundlag tillkommer all lagstiftande makt de centrala myndigheterna. Men de lokala myndigheterna kan utarbeta regler, bestämmelser och åtgärder i överensstämmelse med sina särskilda förhållanden och de krav deras arbete ställer, förutsatt att de centrala myndigheternas bestämmelser inte kränks. Detta förhindras på intet sätt av grundlagen. Vi vill ha både enhet och säregenhet. För att bygga ett mäktigt socialistiskt land är det absolut nödvändigt att ha en stark och enhetlig central ledning och enhetlig planering och disciplin i hela landet – att störa denna oundgängliga enhet är otillåtligt. På samma gång är det viktigt att ge fullt spelrum åt de lokala myndigheternas initiativ och låta varje ort åtnjuta den säregenhet som passar dess lokala förhållanden. Denna säregenhet är inte Gao Gangs typ av säregenhet utan en som är nödvändig i det helas intresse och för att stärka den nationella enheten.

Vi har också förhållandet mellan olika lokala myndigheter, och här avser jag framför allt förhållandet mellan de högre och lägre lokala myndigheterna. Eftersom provinserna och municipen har sina klagomål mot de centrala avdelningarna kan det väl inte vara så att prefekturerna, häraderna, distrikten och socknarna inte har några klagomål mot provinserna och municipen? De centrala myndigheterna bör vara noga med att ge utrymme åt provinsernas och municipens initiativ, och dessa bör i sin tur förhålla sig på samma sätt till prefekturerna, häraderna, distrikten och socknarna. De lägre nivåerna bör inte i någotdera fallet sättas i tvångströja. Kamrater på de lägre nivåerna måste naturligtvis underrättas om de frågor i vilka centralisering är nödvändig, och de får inte handla som de behagar. Kort sagt, centraliseringen måste genomdrivas där detta är möjligt och nödvändigt, i annat fall bör den inte alls genomdrivas. Provinserna, municipen, prefekturerna, häraderna, distrikten och socknarna bör allesammans åtnjuta sin egen tillbörliga självständighet och sina rättigheter och bör kämpa för dessa. Att kämpa för sådana rättigheter i hela nationens intresse och inte i en lokal avdelnings intresse kan inte kallas för lokalism eller att otillbörligt hävda självständighet.

Förhållandet mellan olika provinser och municip är också ett slag av förhållande mellan olika lokala myndigheter, och även det bör behandlas på rätt sätt. Det är vår fasta princip att förespråka hänsynstagande till det allmänna intresset och ömsesidig hjälp och ömsesidigt tillmötesgående.

Vår erfarenhet är fortfarande otillräcklig och omogen i fråga om hur man ska behandla förhållandet mellan centrala och lokala myndigheter och förhållandet mellan olika lokala myndigheter. Vi hoppas att ni allvarligt ska överväga och diskutera det och från tid till annan summera era erfarenheter för att öka framstegen och övervinna bristerna.

6. Förhållandet mellan han-nationaliteten och de nationella minoriteterna

Vår politik för förhållandet mellan han-nationaliteten och de nationella minoriteterna är jämförelsevis sund och har vunnit de nationella minoriteternas gillande. Vi lägger tonvikten vid att bekämpa han-chauvinismen. De lokala nationaliteternas chauvinism måste också bekämpas, men i allmänhet är det inte det vi lägger tonvikten på.

De nationella minoriteterna utgör en liten del av befolkningen i vårt land, men det område de bebor är stort. Han-folket utgör 94 procent av befolkningen, en överväldigande majoritet. Om de utövade han-chauvinism och diskriminerade minoritetsfolken, skulle det vara mycket illa. Och vem har mest land? De nationella minoriteterna, som bebor 50 till 60 procent av Kinas yta. Vi säger att Kina är ett land med en väldig yta, rika resurser och stor befolkning. Faktum

är att det är han-nationaliteten som utgör den stora befolkningen, och de nationella minoriteterna som har den väldiga ytan och de rika resurserna, i vart fall är deras underjordiska resurser sannolikt rika.

De nationella minoriteterna har alla bidragit till att göra Kinas historia. Den väldiga han-befolkningen är resultatet av att många nationaliteter har blandats under en lång tid. I alla tider har de reaktionära härskarna, som huvudsakligen tillhört han-nationaliteten, utsått känslor av främlingskap mellan våra olika nationaliteter, och de har tyranniserat minoritetsfolken. Det är inte lätt att på kort tid utplåna resultaten härav, inte ens bland det arbetande folket. Därför måste vi göra omfattande och ihärdiga ansträngningar att utbilda både kadern och massorna i vår proletära nationalitetspolitik och lägga oss vinn om att ofta se över förhållandet mellan han-nationaliteten och de nationella minoriteterna. En sådan översyn gjordes för två år sedan och det bör bli en till nu. Om förhållandet visar sig vara abnormt måste vi ta itu med det med verkligt allvar och inte bara i ord.

Vi behöver göra en grundlig undersökning av vilka system för ekonomisk ledning och finanser som bäst passar de nationella minoritetsområdena.

Vi måste uppriktigt och aktivt hjälpa de nationella minoriteterna att utveckla sin hushållning och kultur. I Sovjetunionen är förhållandet mellan den ryska nationaliteten och de nationella minoriteterna mycket abnormt. Vi bör dra lärdom av detta. Luften i atmosfären, skogarna på marken och rikedomarna under jorden är alla viktiga faktorer som behövs för att bygga socialismen, men ingen materiell faktor kan utvinnas och komma till nytta utan den mänskliga faktorn. Vi måste främja goda förhållanden mellan han-nationaliteten och de nationella minoriteterna och stärka enheten mellan alla nationaliteter i den gemensamma ansträngningen att bygga vårt stora socialistiska fosterland.

7. Förhållandet mellan parti och icke-parti

Vilket är bäst, att ha bara ett parti eller flera? Som vi ser det nu är det kanske bättre att ha flera partier. Detta var riktigt i det förflutna och kan mycket väl vara det i framtiden. Det betyder långvarig samlevnad och ömsesidig uppsikt.

I vårt land uppstod de många demokratiska partierna, som framför allt bestod av den nationella bourgeoisin och dess intellektuella, under motståndet mot Japan och kampen mot Chiang Kai-shek, och de fortsätter att finnas till ännu idag. I detta avseende skiljer sig Kina från Sovjetunionen. Vi har avsiktligt låtit de demokratiska partierna bestå, gett dem möjligheter att uttrycka sina åsikter och tillämpat en politik av både enhet och kamp gentemot dem. Vi enas med alla demokratiska personligheter som i god avsikt erbjuder oss sin kritik. Vi måste fortsätta att uppmuntra entusiasmen hos sådana personer från Guomindangs armé och regering som Wei Lihuang och Weng Wenhao, vilka är patrioter. Vi måste till och med dra försorg om sådana ovettiga typer som Long Yun, Liang Shuming och Peng Yihu och tillåta dem att okväda oss samtidigt som vi tillrättavisar deras struntprat och godtar det som är riktigt i deras klander. Detta är bättre för partiet, folket och socialismen.

Eftersom klasser och klasskamp fortfarande finns kvar i Kina, måste det finnas opposition i en eller annan form. Trots att alla demokratiska partier och partilösa demokrater har förklarat sig acceptera det kinesiska kommunistpartiets ledning, står många av dem i verkligheten i opposition i skiftande grad. I sådana frågor som att "Genomföra revolutionen till slutet", rörelsen för att motstå Förenta staternas aggression och hjälpa Korea samt i jordreformen, var de både mot oss och likväl inte mot oss. Än i denna dag har de reservationer då det gäller undertryckandet av kontrarevolutionärer. De ville inte ha en författning av socialistisk typ, eftersom det gemensamma programmet, som de sa, var helt perfekt. När författningsförslaget utkom, åkte likväl alla deras händer i vädret för förslaget. Saker omvandlas ofta till sin

motsats, och det gäller även de demokratiska partiernas hållning i många frågor. De är i opposition och ändå inte i opposition och övergår ofta från att vara i opposition till att inte vara i opposition.

Det kommunistiska partiet och de demokratiska partierna är alla produkter av historien. Det som uppstår i historien försvinner i historien. Därför kommer det kommunistiska partiet en dag att försvinna, och det kommer också de demokratiska partierna att göra. Är detta försvinnande så obehagligt? Enligt min mening kommer det att vara mycket behagligt. Jag tycker att det är riktigt bra att vi en dag kommer att kunna göra oss av med det kommunistiska partiet och proletariatets diktatur. Vår uppgift är att påskynda deras utplåning. Vi har talat om denna sak många gånger.

Men för närvarande klarar vi oss inte utan det proletära partiet och den proletära diktaturen, och, vad mera är, det är absolut nödvändigt att de görs ännu starkare. I annat fall skulle vi inte kunna undertrycka kontrarevolutionärerna, motstå imperialisterna och bygga socialismen, eller ens konsolidera den när den väl är byggd. Lenins teori om det proletära partiet och den proletära diktaturen är alls inte "omodern" som en del människor påstår. Proletariatets diktatur kan inte vara annat än i hög grad tvångsbetonad. Ändå måste vi motsätta oss byråkrati och en klumpig apparat. Jag förstår att partiets och regeringens organ ska grundligt strömlinjeformas och skäras ned med två tredjedelar, förutsatt att ingen dör och inget arbete avstannar.

Emellertid betyder en strömlinjeformning av parti- och regeringsorganen inte att vi ska göra oss av med de demokratiska partierna. Jag föreslår att ni bör ägna uppmärksamhet åt vårt enhetsfrontsarbete för att förbättra vårt förhållande till dessa partier och göra alla ansträngningar som är möjliga för att mobilisera deras entusiasm för socialismens sak.

8. Förhållandet mellan revolution och kontrarevolution

Vad slags faktor utgör kontrarevolutionärerna? De är en negativ faktor, en förstörande faktor, de är krafter som bekämpar de positiva faktorerna. Är det möjligt för kontrarevolutionärer att förändras? Den yttersta högern kommer otvivelaktigt aldrig att förändras. Men under de förhållanden som råder i vårt land kommer emellertid flertalet av kontrarevolutionärerna så småningom att förändras i mer eller mindre hög grad. Tack vare den riktiga politik som vi antog har många omvandlats till personer som inte längre är motståndare till revolutionen, och några få har till och med gjort en del nytta.

Följande punkter bör fastställas:

För det första bör det fastställas att undertryckandet av kontrarevolutionärerna åren 1951-52 var nödvändigt. Det finns en åsikt som säger att denna kampanj inte hade behövt sättas i gång. Detta är fel.

Kontrarevolutionärer kan behandlas som följer: de kan antingen avrättas, spärras in, övervakas eller lämnas på fri fot. Avrättning – alla vet vad det betyder. Med inspärning menar vi att sätta kontrarevolutionärer i fängelse och omvandla dem genom arbete. Med övervakning menar vi att lämna dem ute i samhället att omvandlas under övervakning från massorna. Med att lämna på fri fot menar vi att i allmänhet inget anhållande företas i de fall där det ligger på gränsen om man ska anhålla eller inte, eller att de som anhållits frigges för gott uppförande. Det är väsentligt att olika kontrarevolutionärer ska behandlas olika och efter förtjänst i vart fall.

Låt oss nu ta upp avrättning. Det är sant att vi avrättade ett antal människor under den ovan nämnda kampanjen för att undertrycka kontrarevolutionärer. Men vad slags människor var de? De var kontrarevolutionärer som stod i mången blodsskuld till massorna och som massorna bittert hatade. I en stor revolution, som omfattar 600 miljoner människor, skulle

massorna inte vara i stånd att resa sig, om vi inte tog livet av sådana lokala despoter som ”Österns tyrann” och ”tyrannen i Väster”. Om det inte hade varit för denna undertryckningskampanj, skulle folket inte ha godtagit vår nuvarande milda politik. Nu, då en del människor har fått höra att Stalin med orätt lät döda ett antal människor, drar de i hast slutsatsen att även vi gjorde fel då vi avlivade dessa kontrarevolutionärer. Nej, det är inte sant. I dag är det av omedelbar betydelse att fastställa att det var helt riktigt att avrätta dessa kontrarevolutionärer.

För det andra bör det fastställas att det fortfarande finns kontrarevolutionärer, fastän deras antal har minskat kraftigt. Sedan Hu Feng-fallet kom i dagen, var det nödvändigt att spåra upp kontrarevolutionärerna. Ansträngningarna för att dra fram dem som ännu håller sig gömda måste fortsätta. Det bör bekräftas att det fortfarande finns ett litet antal kontrarevolutionärer som utför kontrarevolutionärt sabotage av ett eller annat slag. Till exempel, de dödar boskap, bränner spannmål, förstör fabriker, stjälar information och sätter upp reaktionära affischer. Följaktligen är det fel att säga att kontrarevolutionärerna har undanskaffats fullständigt, och att vi därför kan lägga huvudet på kudden och slumra in. Så länge det förekommer klasskamp i Kina och i världen, bör vi aldrig låta vår vaksamhet slappna. Det skulle inte dess mindre vara lika felaktigt att påstå att det fortfarande finns ett stort antal kontrarevolutionärer.

För det tredje, från och med nu bör det bli färre anhållanden och avrättningar i undertryckandet av kontrarevolutionärerna i samhället som helhet. De är folkets dödliga och omedelbara fiender och hatas djupt av folket, och därför bör ett litet antal avrättas. Men de flesta av dem bör överlämnas till jordbrukskooperativen och nödgas att utföra lantbruksarbete under uppsikt och förbättras genom arbete. Ändå kan vi inte kungöra att det inte ska förekomma några fler avrättningar, och vi får inte avskaffa dödsstraffet.

För det fjärde, då vi rensar ut kontrarevolutionärer ur parti- och regeringsorganen, skolorna och arméförbanden, måste vi hålla fast vid den i Yanan inledda politiken att ”inte döda någon och häkta få”. Oförbätterliga kontrarevolutionärer ska sållas fram av de berörda organisationerna, men de allmänna säkerhetsorganen får inte göra några anhållanden, åklagarorganen får inte påbörja några åtal och domstolarna får inte ställa någon inför rätta. Mer än 90 av varje 100-tal kontrarevolutionärer bör behandlas på detta sätt. Detta är vad vi menar med ”häkta få”. Vad avrättningar beträffar, avliva ingen.

Vad slags människor är dessa som vi inte avrättar? Vi avrättar inte sådana människor som Hu Feng, Pan Hannian, Rao Shushi, eller ens tillfångatagna krigsförbrytare som kejsar Puyi och Kangxi. Orsaken till att vi inte avrättar dem är inte att deras brott inte förtjänar dödsstraff, utan att sådana avrättningar inte skulle ge någon fördel. Om en sådan förbrytare avrättas kommer en annans och en tredjes brott att jämföras med hans och sedan kommer många huvuden att rulla. Detta är mitt första skäl. För det andra, människor kan avrättas med orätt. När ett huvud väl är avslaget, kan det som historien visar inte sättas tillbaka, och inte heller kan det växa fram ett nytt, som på gräslöken när den beskärs. Om ni av misstag slår av ett huvud finns det ingen möjlighet att rätta misstaget, hur mycket ni än må önska det. Det tredje skälet är att ni förstör en källa till bevis. Ni behöver bevis för att undertrycka kontrarevolutionärer. En kontrarevolutionär är ofta ett levande vittne mot en annan, och det finns fall i vilka ni kanske önskar rådfråga honom. Om ni har gjort er av med honom, kanske ni inte är i stånd att få fram ytterligare bevis. Och detta kommer att vara till fördel för kontrarevolutionen, men inte för revolutionen. Fjärde skälet är att avlivandet av dessa kontrarevolutionärer kommer varken att 1) höja produktionen, 2) höja landets vetenskapliga nivå, 3) hjälpa till att avskaffa de fyra plågorisen, 4) stärka nationens försvar, eller 5) hjälpa oss att återvinna Taiwan. Det kommer endast att skaffa er rykte för att döda fångar, och att döda fångar har alltid givit den som gör det ett dåligt rykte. Ett ytterligare skäl är att kontrarevolutionärerna inom parti- och regeringsorganen skiljer sig från dem som finns i samhället som helhet. De sistnämnda topprider massorna, medan de förstnämnda är en smula skilda från massorna och

därför skaffar sig fiender i allmänhet, men sällan fiender i synnerhet. Vilken skada kan komma av att inte avliva någon av dessa? De som är fysiskt dugliga till kroppsarbete bör omdanas genom arbete, och de som inte är det bör vi dra försorg om. Kontrarevolutionärer är slödder, de är ohyra, men när ni väl har dem i era händer, kan ni förmå dem att på något sätt tjäna folket.

Men ska vi anta en lag som stadgar att ingen kontrarevolutionär i parti- och regeringsorganen får avrättas? Vi har en politik för inre bruk som inte behöver offentliggöras, och allt vi behöver göra är att så långt möjligt är genomföra den i praktiken. Anta att någon skulle kasta en bomb in i detta hus som dödade alla här, eller hälften eller en tredjedel av de människor som är närvarande. Vad skulle ni förorda – att avrätta eller att inte avrätta honom? Givetvis måste han avrättas.

Att vi godtar politiken att inte avliva någon när vi avlägsnar kontrarevolutionärerna ur parti- och regeringsorganen hindrar oss på intet sätt från att behandla dem strängt. Detta tjänar i stället som ett skydd mot oreparabla misstag, och om misstag görs, ger det oss tillfälle att korrigera dem. På detta sätt kommer många människor att lugnas och misstro kamrater emellan inom partiet att undvikas. Om kontrarevolutionärerna inte avrättas, måste de få äta. Alla kontrarevolutionärer bör ges en chans att tjäna sitt uppehälle, så att de kan börja om. Detta kommer att vara bra för folkets sak och att tas väl emot utomlands.

Undertryckningen av kontrarevolutionärerna kräver fortfarande hårt arbete. Vi får inte slappna av. I framtiden måste undertryckningen av kontrarevolutionärerna i samhället inte bara fortsätta, vi måste också avslöja alla de dolda kontrarevolutionärerna i parti- och regeringsorganen, skolorna och arméförbanden. Vi måste dra en klar skiljelinje mellan oss själva och fienden.

Vi vet alltför väl vilket allvarligt hot som uppstår mot socialismens sak och mot proletariats diktatur om fienden tillåts att åla sig in i våra led och till och med i våra ledande organ.

9. Förhållandet mellan rätt och fel

En klar skiljelinje måste dras mellan rätt och fel, såväl inom som utom partiet. Hur man ska behandla människor som begått misstag är en viktig fråga. Den korrekta hållningen mot dem bör vara att anta en politik som innebär att ”lära av begångna misstag för att undvika att göra nya, och bota sjukdomen för att rädda patienten”, och att hjälpa dem att rätta sina misstag och tillåta dem att fortsätta att delta i revolutionen. På den tiden då dogmatikerna med Wang Ming i spetsen var i sadeln, gjorde vårt parti misstag i denna fråga och lade sig till med den dåliga sidan av Stalins arbetsstil. I samhället avvisade dogmatikerna mellankrafterna, och inom partiet tillät de inte människor att rätta sina misstag. De utestängde båda dessa krafter från revolutionen.

Den sanna historien om Ah Q är en ypperlig berättelse. Jag rekommenderar dem som redan har läst den att läsa om den, och dem som inte har läst den, att läsa den noggrant. I denna berättelse skriver Lu Xun huvudsakligen om en bonde som är efterbliven och politiskt ännu inte vaknat. Han ägnar ett helt kapitel, ”Utestängd från revolutionen”, åt att beskriva hur en falsk främmande djävul utestänger Ah Q från revolutionen. Det enda som Ah Q i verkligheten förstår av revolutionen är att hjälpa sig till några få saker, precis som en del andra. Men även detta slag av revolution förvägras honom av den falske främmande djävulen. Det förefaller mig att en del människor i detta avseende är ganska lika den där falske främmande djävulen. De har från revolutionen utestängts som begått misstag, och de gjorde ingen skillnad mellan att begå misstag och göra kontrarevolution. De gick så långt att de avlivade ett antal människor som gjort sig skyldiga endast till misstag. Vi måste begrunda denna läxa med

allvar. Det är dåligt både att utestänga folk utanför partiet från revolutionen och att förbjuda felande kamrater inom partiet att göra bättring.

Vad de kamrater som felat angår, säger en del att vi måste iaktta dem och se om de tänker rätta sina misstag. Jag vill säga att det räcker inte att bara iaktta dem, vi måste hjälpa dem att rätta sina misstag. Det vill säga, först måste vi iaktta, och sedan måste vi hjälpa. Alla behöver hjälp: de som inte gjort fel behöver det, och de som har gjort fel behöver det ännu mer. Troligen är ingen fri från misstag, det är bara så att en del gör fler och en del gör färre misstag, och när de väl gjort misstag behöver de hjälp. Det är passivt att bara iaktta; betingelser måste skapas för att hjälpa dem som har felat att bättra sig. En klar skiljelinje måste dras mellan rätt och fel, ty tvister inom partiet om principer är en återspeglning inom partiet av klasskampen i samhället, och inga tvetydigheter kan tolereras. Det är normalt att i överensstämmelse med vad fallet kräver utmäta en passande och välgrundad kritik mot kamrater som har felat, och även att föra nödvändig kamp emot dem; detta är att hjälpa dem att rätta misstag. Att vägra dem hjälp och, vad värre är, vara skadeglad över deras misstag, är sekterism.

För revolutionen är det alltid bättre att ha flera människor. Med undantag för ett fåtal som klänger sig fast vid sina misstag och underlåter att rätta sig efter upprepade anmaningar, kan flertalet av dem som felat rätta sina misstag. Människor som haft tyfus blir immuna mot den. På samma sätt kommer folk som gjort misstag, under förutsättning att de är bra på att tillägna sig den läxa de fått, att göra färre misstag. Å andra sidan, eftersom det är lättare för dem som inte har felat att bli malliga, är de mer böjda för att göra misstag. Låt oss vara försiktiga, för de som söker att klämma åt människor, genom att påstå att de är skyldiga till misstag, kommer ofta nog att själva råka i klämma. Gao Gang började med att lyfta ett klippblock för att slunga det mot andra men blev själv slagen till marken av det. Välvillig behandling av dem som begått misstag kommer att vinna allmänt gillande och ena människor. Rättesnöret för bedömningen av om någon har goda eller dåliga avsikter är om han intar en hjälpsam eller en fientlig hållning mot kamrater som begått misstag.

Politiken att ”lära av begångna misstag för att undvika att göra nya, och bota sjukdomen för att rädda patienten” är en politik för att ena hela partiet. Vi måste hålla fast vid denna politik.

10. Förhållandet mellan Kina och andra länder

Vi har ställt parollen att lära av andra länder. Jag tror att vi gjort rätt. För närvarande är ledarna för några länder obenäpna och till och med rädda att föra fram denna paroll. Det krävs en del mod för att göra det, eftersom man måste göra sig av med teatraliska fasoner.

De måste medges, att varje nation har sina starka sidor. Om inte, hur kan den överleva? Hur kan den gå framåt? Å andra sidan har varje nation sina svaga sidor. Några tror att socialismen är helt perfekt, utan en enda skavank. Hur kan det vara sant? Man måste inse, att det alltid finns två aspekter, de starka sidorna och de svaga sidorna. Våra partiavdelningars sekreterare, kompanibefälhavarna och plutonsbefälen i vår armé har alla lärt sig att, då de summerar erfarenheterna av sitt arbete, skriva ned båda aspekterna i sina anteckningsböcker, de svaga sidorna så väl som de starka. De vet alla att det finns två aspekter på allting. Varför nämner vi endast en? Det kommer alltid att finnas två aspekter, till och med tio tusen år härefter. Varje tidevarv, framtiden såväl som nuet, har sina egna två aspekter, och varje individ har sina egna två aspekter. Kort sagt, det finns två aspekter, inte endast en. Att säga att det endast finns en aspekt är att vara medveten om en aspekt och okunnig om den andra.

Vår politik är att lära av alla nationers och alla länders starka sidor, lära allt som är verkligt bra på de politiska, ekonomiska, vetenskapliga och tekniska områdena och inom litteratur och konst. Men vi måste lära med en analytisk och kritisk blick, inte blint, och vi får inte kopiera

allt utan urskillning och mekaniskt överföra det. Naturligtvis får vi inte lägga oss till med deras brister och svaga punkter.

Vi bör inta samma hållning då vi lär av Sovjetunionens och andra socialistiska länders erfarenheter. Några av vårt folk var inte klara över detta tidigare och övertog till och med deras svagheter. Samtidigt som dessa kamrater pöste av stolthet över vad de tillägnat sig, kasserades detta redan i dessa länder; följaktligen måste de likt apan Sun Wukong slå en kullerbytta. Till exempel fanns det folk som anklagade oss för att begå ett principiellt fel då vi satte upp ett kulturministerium och en filmbyrå i stället för ett filmministerium och en kulturbyrå, som fallet var i Sovjetunionen. De förutsåg inte, att Sovjetunionen kort därefter skulle genomföra en ändring och sätta upp ett kulturministerium, som vi hade gjort. Vissa människor gör sig aldrig besväret att analysera, de följer bara med "vinden". I dag, då nordanvinden blåser, ansluter de sig till "nordanvindens" skola; i morgon då vinden är västlig, svänger de över till "västanvindens" skola. Senare, då nordanvinden åter blåser, svänger de tillbaka till "nordanvindens" skola. De har ingen egen självständig åsikt och går ofta från en ytterlighet till en annan.

I Sovjetunionen har de som en gång höjde Stalin till skyarna nu i ett enda svep dömt honom till skärselden. Här i Kina följer några människor deras exempel. Det är Centralkommitténs åsikt att Stalins fel uppgår till endast 30 procent av helheten och hans förtjänster till 70 procent, och att, då allt tas med i beräkningen, Stalin icke desto mindre var en stor marxist. Vi skrev "Om den historiska erfarenheten av proletariatets diktatur" på grundval av denna värdering. Denna uppskattning av felen till 30 procent och förtjänsterna till 70 procent är tämligen riktig. Stalin begick ett antal fel beträffande Kina. Den "vänster"-äventyrspolitik, som Wang Ming bedrev under senare delen av andra revolutionära inbördeskriget, och hans högeropportunist under de första dagarna av försvarskriget mot Japan kan båda spåras till Stalin. Vid tiden för befrielsekriget föreskrev Stalin oss först att inte pressa på med revolutionen och hävdade att om inbördeskrig flammade upp, löpte den kinesiska nationen risk att förinta sig själv. Sedan, då strider utbröt, tog han oss halvt på allvar, halvt med misstro. Då vi vann kriget, misstänkte Stalin att vår seger var av samma slag som Titos, och 1949 och 1950 var trycket på oss verkligen mycket starkt. Trots detta vidhåller vi uppskattningen av hans fel till 30 procent och hans förtjänster till 70 procent. Detta är endast rättvist.

I samhällsvetenskaperna och i marxismen-leninismen måste vi fortsätta att flitigt studera Stalin i allt där han har rätt. Det vi måste studera är allt som är allmängiltigt sant, och vi måste förvissa oss om att detta stadium förbinds med den kinesiska verkligheten. Om vi följde varenda sats, och det gäller till och med vad Marx skrivit, skulle det leda till kaos. Vår teori är en sammansmältning av marxismen-leninismens allmänna sanning med den kinesiska revolutionens konkreta praktik. Vid ett tillfälle gick en del folk i partiet in för dogmatism, och detta kritiserade vi. Icke desto mindre förekommer dogmatism ännu i dag. Den existerar ännu i akademiska kretsar och även i ekonomiska kretsar.

I naturvetenskaperna är vi ganska efterblivna, och här borde vi göra en särskild ansträngning för att lära av andra länder. Och likafullt måste vi lära oss kritiskt, inte blint. Inom teknologin tror jag att vi till en början måste följa andra i de flesta fall, och det är bättre för oss att göra det, eftersom vi för närvarande brister i fråga om teknologin och vet föga om den. I de fall där vi redan har en klar kunskap, får vi emellertid inte följa andra i varje detalj.

Vi måste beslutsamt förkasta och kritisera alla dekadenta borgerliga system, ideologier och livsstilar från andra länder. Men detta bör på intet sätt hindra oss från att lära oss kapitalistiska länders utvecklade vetenskaper och teknologier och vadhelst som är vetenskapligt i deras sätt att sköta sina företag. I de industriellt utvecklade länderna sköter de sina företag med färre människor och större effektivitet och de vet hur man gör affärer. Allt detta bör vi lära noga i

överensstämmelse med våra egna principer så att vårt arbete kan förbättras. De som studerar engelska arbetar numera inte hårt med det, och forskningsuppsatser översätts inte längre till engelska, franska, tyska eller japanska för utbyte med andra länder. Detta är också ett slags blind fördom. Varken det urskillningslösa förkastandet av allt utländskt, vare sig det är vetenskapligt, teknologiskt eller kulturellt, eller det urskillningslösa imiterandet av allt utländskt, som ovan nämnts, har något gemensamt med den marxistiska inställningen, och de tjänar på inget sätt vår sak.

Enligt min mening har Kina två svagheter, vilka samtidigt är två starka sidor.

För det första, i det förgångna var Kina ett kolonialt och halvkolonialt land, inte en imperialistmakt, och toppreds alltid av andra. Dess industri och jordbruk är inte utvecklade och dess vetenskapliga och teknologiska nivå är låg, och bortsett från sitt vidsträckt territorium, rika resurser, stora befolkning, långa historia, *Drömmen om det röda rummet* inom litteraturen och så vidare, är Kina underlägset andra länder i många avseenden och har därför ingen anledning att vara högfärdigt. Det finns emellertid folk, som emedan de varit slavar alltför länge, känner sig underlägsna i allt och inte står raka i ryggen i utlänningars närvaro. De betar sig precis som Xia Gui³ i operan *Fanmentemplet*, som då han ombeds sätta sig vägrar att göra det och ursäktar sig med att han är van att stå då han ingår i uppvaktningen. Här måste vi rycka upp oss, höja vårt nationella självförtroende och uppmuntra den anda som symboliserades av ”Förakta USA-imperialismen”, vilken uppammades under rörelsen för att motstå USA:s aggression och hjälpa Korea.

För det andra, vår revolution kom sent. Fastän revolutionen 1911, som störtade Qing-kejsaren, föregick den ryska revolutionen, fanns det inget kommunistiskt parti vid den tiden, och revolutionen misslyckades. Folkrevolutionens seger kom 1949, mer än 30 år efter Oktoberrevolutionen. Inte heller av det skälet kan vi känna oss högfärdiga. Sovjetunionen skiljer sig från vårt land därigenom att för det första var tsarernas Ryssland en imperialistisk makt och för det andra hade den Oktoberrevolutionen. Ett resultat härav är att många människor i Sovjetunionen är högfärdiga och mycket arroganta.

Våra två svagheter är också starka sidor. Som jag har sagt på ett annat ställe, är vi för det första ”fattiga” och för det andra ”rena”. Med ”fattiga” menar jag att vi inte har mycken industri och vårt jordbruk är underutvecklat. Med ”rena” menar jag att vi är som oskrivna blad och vår kulturella och vetenskapliga nivå är inte hög. Med hänsyn till utvecklingsmöjligheterna är detta inte dåligt. De fattiga vill ha revolution medan det är svårt för de rika att vilja ha revolution. Länder med en hög vetenskaplig och teknologisk nivå blommar över av arrogans. Vi är som oskrivna blad, som är bra att skriva på.

Att vara ”fattiga” och ”rena” är därför bara till fördel för oss. Även då vårt land en dag blir starkt och blomstrande, måste vi fortfarande hålla fast vid den revolutionära ståndpunkten, förbli blygsamma och förståndiga, lära av andra länder och inte tillåta oss att pösa av högfärd. Vi ska lära av andra länder inte endast under vår första femårsplan, utan måste fortsätta att göra det även sedan otaliga femårsplaner fullbordats. Vi måste vara redo att lära till och med tio tusen år härefter. Är det något dåligt med det?

Jag har tagit upp tio ämnen allt som allt. Dessa tio förhållanden är alla motsättningar. Världen består av motsättningar. Utan motsättningar skulle världen upphöra att existera. Vår uppgift är att behandla dessa motsättningar på rätt sätt. Vare sig dessa motsättningar i praktiken kan lösas helt till vår belåtenhet eller ej, måste vi vara beredda på bägge möjligheterna; dessutom kommer vi, då vi löser dessa motsättningar, med nödvändighet att stöta på nya sådana, nya problem. Men som vi ofta har sagt, trots att vägen framför oss är slingrande, är framtiden ljus.

³ I pekingoperan *Famentemplet* är Xia Gui den betrodde lakejen till Liu Jin, en eunuck under Mingdynastin.

Vi måste göra vårt bästa för att mobilisera alla positiva faktorer, både inom och utom partiet, både hemma och utomlands, både direkta och indirekta, och bygga Kina till ett starkt socialistiskt land.